Tegenbegroting 2027

Voor Utrecht, een stad die werkt.

VVD

Voorwoord

Utrecht, 5 november 2027

De VVD presenteert met trots deze tegenbegroting, waarmee we laten zien dat het mogelijk is om andere keuzes te maken dan het college. We zorgen dat onze stad financieel op orde is en blijft, met een sluitende begroting. We kiezen voor lastenverlichting voor inwoners. Investeren in de stad. En zorgen dat mensen aan het werk komen. Met onze wijzigingen maken we een begroting die voor de hardwerkende Utrechtse gezinnen zorgt voor lagere lasten. We beperken de OZB-stijging en zetten het uitbreiden van betaald parkeren stop. We gaan terug naar de draagvlakmetingen.

Met minder overheid, maken we minder kosten. Dit realiseren we door vooral meer op beleid te bezuinigen en de groei van de ambtelijke organisatie van de afgelopen jaren voor een deel terug te draaien. We zorgen dat de gemeente minder geld kwijt is aan uitkeringen, we investeren in meer banen en mensen aan het werk krijgen.

Met minder regels, zorgen we dat het bouwen van woningen sneller gaat. We blijven investeren in de stad en zorgen dat het kwaliteitsniveau op orde blijft. Een aantrekkelijke stad vraagt daarnaast om een goed onderhouden en groene openbare ruimte. De VVD wil investeren in onderhoud van straten, wegen en bruggen en in schone, veilige en groene wijken. Utrecht verdient geen lager onderhoudsniveau. We draaien de bezuiniging op de openbare ruimte terug. We houden geplande infrastructurele herinrichtingen tegen het licht en kiezen projecten die noodzakelijk zijn (zoals het vervangen van de Loobrug) boven projecten die vooral om prestige te lijken te gaan (zoals de Maliebaan en de Weerdsingel).

Door kritischer te kijken naar de investeringen en gemeentelijk vastgoed creëren we ruimte om ook te gaan sparen voor de Rijnenburglijn. Wat we sparen voor de Merwedelijn en Rijnenburglijn blijft alleen beschikbaar voor een tram die ook daadwerkelijk naar Rijnenburg gaat.

De Utrechtse VVD-fractie,

Tess Meerding	Richard Nijhoff	Gertjan te Hoonte
Dustin Kolleman	Jelle Vintges	
Maaike Zijdenbos	Floris van Eck	

Lagere lasten

1 | Terugdraaien 50% OZB verhoging in het coalitieakkoord en beperking tarieven vanaf 2029

De VVD is van mening dat de extra OZB stijging niet moet worden doorgevoerd. We draaien de helft direct terug. Vanaf 2029 repareren we nog eens 5 mln.

2 | Wegvallen 50% OZB stijging in Ondernemersfonds

Ondernemers gaan minder OZB betalen door het terugdraaien van een deel van de verhoging. Daardoor komt er ook minder extra geld in het ondernemersfonds.

3 | Terugdraaien deel verhoging toeristenbelasting

Wij vinden de toeristenbelasting in Utrecht nu al te hoog. Dit hindert ondernemers in het ondernemen. De verhoging van de toeristenbelasting wordt daarom gematigd.

4 | Meer inkomsten toeristenbelasting door verruimen mogelijkheden hotels

We staan meer hotelkamers toe. Het wordt niet langer toegestaan om hotelkamers aan de markt te onttrekken.

5 | Behouden afschaffen hondenbelasting

De VVD heeft diverse malen opgeroepen de hondenbelasting af te schaffen. De opbrengst is beperkt ten opzichte van de administratieve lasten. Deze maatregel handhaven we daarom.

Parkeren is geen melkkoe

Betaald parkeren wordt alleen uitgebreid bij draagvlakmetingen. Budget voor bewonerskorting. Budget voor gratis parkeren op zondag.

6 | Op niveau houden inkomsten parkeergarages door nastreven betere bezetting

De baten van de gemeentelijke parkeergarages verslechteren in de programmabegroting door het sluiten van diverse garages. Door het nastreven van betere bezetting van de resterende parkeergarages houden we deze inkomsten op peil.

7 | Geen extra betaald parkeren in weekend

De uitbreiding van betaald parkeren op zondag wordt stopgezet.

8 | Bevriezen opbrengsten straatparkeren op niveau 2027

We bevriezen de parkeeropbrengsten van straatparkeren. Na 1 januari 2027 worden geen gebieden meer toegevoegd en we gaan terug naar de systematiek van draagvlakmetingen bij door de buurt gewenste uitbreidingen. Eventuele extra opbrengsten bij uitbreiding via draagvlakmetingen worden ingezet voor het optimaliseren van de tarieven, venstertijden en gebieden. Inflatiecorrecties parkeertarieven blijven in stand. Technisch nemen we aan dat de toename aan opbrengsten van 2026 naar 2027 (na correctie voor de zondagsuitbreiding) voor de helft voortkomt uit de uitbreidingen per 1 november 2026. De invoering gaat hier door maar het draagvlak wordt alsnog onderzocht. Deze gebieden komen als eerste in aanmerking voor optimalisaties maar de opbrengsten blijven in de begroting.

9 | Verhogen opbrengsten fietsparkeren

Dit betreft uitbreiden van het aantal plekken, verhoging van tarieven voor lang parkeren in gemeentelijke fietsparkeergarages en meer beboeten van foutparkeren. We houden de eerste 24-uur gratis.

Veilige, schone stad en gezonde gemeente

10 | Extra uitgave veiligheid, waaronder BOA's
We zetten structureel in op een veiligere stad. De middelen kunnen worden ingezet voor bijvoorbeeld extra boa's

11 | Utrecht verdient geen C in de openbare ruimte
We vinden dat in Utrecht het niveau van de openbare ruimte op orde moet zijn. Betaal je belasting, dan mag je ook verwachten dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is. Daarom draaien we de bezuiniging terug en houden we de openbare ruimte op niveau B.

12 | Meer geld naar BOA inzet verkeersveiligheid
Naast de algemene extra uitgave voor BOA's versterken we ook de rol van BOA's bij het zorgen voor een verkeersveilige stad

13 | Terugdraaien bezuinigingen uittreden sekswerk
Het is niet zo makkelijk de sekswerkbranche te verlaten, daarom vinden we dat de gemeente hierbij moet ondersteunen. De structurele bezuiniging die nu is ingeboekt op uittreden uit sekswerk draaien we terug

14 | Afbouwen LVV
We bouwen de uitgaven aan de bed, bad, brood regeling (LVV) af. Na deze bezuiniging resteren nog middelen die worden overgeheveld naar de opvang van daklozen en ingezetvoor de veiligheid in het stationsgebied.

15 | Schrappen U-pas voor mensen zonder papieren
De U-pas is niet bedoeld voor mensen zonder papieren (illegalen), bovendien verwachten we problemen in de uitvoering waardoor de kosten niet opwegen tegen de daadwerkelijke steun.

16 | 10% tariefsverhoging terugdraaien
We willen dat mensen blijven sporten bij sportverenigingen. De verenigingen spelen een belangrijke rol in de samenleving. Kinderen en ouders ontmoeten elkaar daar. Ook doen veel sportverenigingen al een aanzienlijk beroep op vrijwilligers. Daarom zien we af van de verhoging van de tarieven.

17 | Pilot gratis kraamzorg
We gaan geen pilot doen met gratis kraamzorg in Overvecht. Gratis kraamzorg is geen gemeentelijke taak. Bovendien is dit voor U-pas houders dit al geregeld via de bijzonder bijstand. Daarnaast gaat een groot deel van dit bedrag op aan project- en uitvoeringskosten.

18 | Extra cameratoezicht
We zetten in op 20 extra vaste camera’s. Cameratoezicht werkt, het helpt voor preventie en opsporing.

Minder overheid

19 | Aanvullende bezuiniging organisatie

In de begroting is een besparing op personeel opgenomen (70fte) die met name bestaat uit beleid -en managementfuncties. Hierbovenop willen wij de komende jaren (130 fte) extra bezuinigen. Mede ter compensatie van extra personele inzet die de afgelopen jaren door nieuw beleid is toegenomen.

20 | Minder subsidies, minder indexatie

We geven een taakstelling mee over alle subsidies die de gemeente verstrekt. Hierbij mag via schrappen of niet indexeren het resultaat worden behaald. Specifiek wordt hierbij gekeken naar samenloop van subsidies.

21 | Bezuiniging op Cultuur

We bezuinigen taakstellend op Cultuur. We stimuleren cultureel ondernemerschap en vragen partijen die subsidie krijgen om extra eigen inkomsten te halen. Zo stimuleren we het culturele ondernemerschap. We gaan onverminderd door met het realiseren van een Culturele trekker in Leidsche Rijn.

22 | Extra middelen sociale basis om de systeemproblemen op te lossen daarna jaarlijks met 250.000 verlagen

We verschuiven de extra middelen voor de sociale basis naar 2027. Dit wordt gedekt uit een korting op de extra middelen in 2029 en 2030. De middelen worden via een kasschuif naar voren gehaald. Structureel verlagen we de extra middelen die in 2028 beschikbaar komen met 250 vanaf 2028.

23 | Extra inzet diversiteit en inclusie

De huidige budgetten voor diversiteit en inclusie zijn ons inziens voldoende. We verlagen deze budgetten niet maar zien wel af van de extra inzet.

24 | Geen nieuw mensenrechtenkader

We zien geen gemeentelijke taak in het opstellen van een afzonderlijk mensenrechtenkader.

25 | Herstel budget rekenkamer

De VVD vindt de controlerende rol van de rekenkamer van groot belang voor de gemeente en de controlerende taak van de raad. Daarom herstellen we hun budget.

26 | Stoppen burgerberaden

We stoppen met burgberaden. We zien de toegevoegde waarde niet en constateren dat behaalde resultaten ook worden ingehaald door landelijk beleid.

27 | Geen uitbreiding buurtagenda's

Het budget voor buurtagenda's wordt niet uitgebreid. We zien geen concrete toegevoegde waarde. Een groot deel van de geleverde zaken had ook via het initiatievenfonds kunnen lopen.

28 | Effectievere inzet in Overvecht

De middelen die worden ingezet in Overvecht nemen toe. Waarbij wij dubbelingen zien tussen enerzijds de sociale basis en anderzijds Samen voor Overvecht. Ook de gemeentelijke inzet in de wijk is hoog. Zonder dat hier duidelijke resultaten dicht zijn. Daarom gaan we alle uitgaven en inkomsten in alle regelingen tegen het licht houden en naast elkaar leggen. Inzet is bundelen en betere richten. Het doel is een betere leefbare wijk, waar minder inzet van de gemeente nodig is.

Meer banen

29 | Extra inzet op re-integratie en werk

We trekken de komende 4 jaar 1,5 mln per jaar extra uit om mensen aan het werk te helpen of te re-integreren. Hiermee repareren we de verminderde inzet op re-integratie uit het coalitieakkoord en voegen we daarnaast extra middelen toe. Doelstelling is hiermee jaarlijks netto 50 mensen extra aan werk te helpen.

30 | Inzet reserve "Werken naar werk" voor doel

De reserve werken-naar-werk zijn "Middelen die bijdragen aan het stimuleren van omscholing naar een beroep in een kansrijke sector (ICT, zorg, bouw &techniek, onderwijs of circulariteit)". Deze zetten we in om mensen naar werk te helpen. De voorgenomen Nota Arbeidsmarkt wordt geschrapt in het kader van minder beleid.

31 | Minder uitkeringen als gevolg van inzet op re-integratie en werk

Omdat we meer mensen aan het werk helpen dalen de kosten voor uitkeringen. Elk jaar brengen we netto 50 mensen extra aan het werk waardoor de uitgaven aan uitkeringen dalen.

Minder regels, meer woningen, sneller op bestemming, echt groen

32 | Terug naar BBL, geen gemeentelijke kop op ruimtelijk beleid (inclusief wonen en milieu)

In het gemeentelijk beleid wordt zoveel mogelijk teruggegaan naar het BBL Uitganspunt wordt Besluit bouwwerken leefomgeving, tenzij. Ook bij andere ruimtelijke regels wordt waar mogelijk teruggegaan naar Besluit bouwwerken leefomgeving. We doen een extra investering in het schrappen van regels bij bouwprojecten. We kijken vooral naar zaken die boven het BBL uitgaan. Waar mogelijk vereenvoudigen en standaardiseren we regels in het omgevingsplan.

33 | Terug naar BBL, geen gemeentelijke kop op ruimtelijk beleid (inclusief wonen en milieu)

Als gevolg van het schrappen van regels worden bouwprojecten makkelijker en is minder interne afstemming en afstemming met partners nodig.

34 | Taakstelling Vastgoed

Voor de komende jaren wordt gezocht naar eenmalig 10000 netto aanvullend saldo van baten en lasten voor gemeentelijk vastgoed

35 | Structureel verlagen lasten gemeentelijk vastgoed

Vanaf 2029 willen we dat de structurele lasten voor gemeentelijk vastgoed dalen. Dit kan door de portefeuille te verkleinen, bezettingen te verbeteren en onderhoud goedkoper in te kopen.

36 | Stoppen wooncoöperaties

Wij vinden de kosten van de inzet op wooncoöperaties niet in verhouding tot het aantal opgeleverde woningen.

37 | Meer betaalbare koop in middensegment en 35% sociaal

De beleidsnota Wonen gaat uit van 75% betaalbaar. Boven de 75% bestaat het risico dat het Rijk geen bijdrage levert. Conform de vastgesteld beleidsnota blijft sociaal 35%. Voor het middensegment wordt ingezet op 20% middenhuur en 20% betaalbare koop. Met 5% extra vrije sector wordt de doorstroming bevorderd. Voor betaalbare koop wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van door het Rijk hiervoor ingerichte systemen zoals NFBK. Dit geld voor nog op te starten projecten. In bestaande projecten worden overeengekomen verdelingen gehandhaafd, tenzij afwijking voor de financiële haalbaarheid noodzakelijk is. Bij individuele projecten kunnen andere percentages overeengekomen worden, projecten die volledig sociaal of volledig vrije sector zijn blijven dus mogelijk. Snelheid van bouwen is leidend.

38 | Terugdraaien “terugdraaien Hand in Eigen boezem”

De motie om gemeentelijk vastgoed te verkopen moet uitgevoerd worden.

39 | Opdracht AORTA

Utrecht staat voor een schaalsprong. Met name in Groot Merwede en Rijnenburg leidt dit tot een intensieve stedelijke ontwikkeling. De gemeente gaat met AORTA een samenwerking aan om de communicatie en het gesprek over de schaalsprong te versterken. In deze periode zoekt AORTA

naar structurele andere subsidiebronnen. Vanaf 2030 houdt de gemeente rekening met matching (van een deel) van die subsidies.

42 | Geen impuls natuur en milieueducatie
We handhaven natuur en milieueducatie maar geven daar geen extra impuls aan.

41 | Pleinenstrategie
Wij vinden een aparte strategie voor Pleinen bovenop al het al bestaande gemeentelijke beleid niet van toegevoegde waarde. Daarom stoppen we hier geen geld in.

43 | Geen investering stadsbos Rhijnauwen
Rhijnauwen is goed zoals Rhijnauwen nu is. Ook de combinatie met landbouw kan wat ons betreft gehandhaafd blijven. Er is dus geen investering nodig in een stadsbos.

44 | Schrappen ondersteuning sloop van vervuilende dieselpersonenauto's
Het verlenen van subsidie voor het slopen van dieselauto's is niet noodzakelijk. Landelijke en Europese regelgeving dragen voldoende bij aan het verschonen van het wagenpark.

45 | Schrappen maatregelen en lobby uit Beleidsnota Gezonde Lucht
We hechten aan een schonere lucht in de Gemeente Utrecht maar de grote stappen worden hier gezet door landelijk beleid. Daarom beperken we de inzet vanuit de beleidsnota Gezonde Lucht wordt gedekt binnen het Programma Aantrekkelijk, groene leefomgeving en erfgoed. We schrappen de communicatie houtstook (100K in 2029 en 2030), we schrappen 50% van het budget voor lobby en programmamanagement (in te vullen door schrappen van lobby (150k 2027 t/m 2030)) en we schrappen 50% van het budget van 1,35 mln per jaar voor 'Mobiliteit: stimuleren en faciliteren transitie naar emissieloos vervoer"). In 2030 wordt de milieuzone en zero-emmissiezone niet uitgebreid.

46 | Upcycle centra
We zien af van de extra upcycle centra want dit is geen gemeentelijke taak.

47 | Schrappen maken van beleid voetgangers
De investeringsaanpak voetganger staat geprogrammeerd vanaf 2027. Eerst wordt aanvullend beleid gemaakt. Wij zijn van mening dat de voetganger gebaat is bij goede voorzieningen en uitvoering en niet bij beleid. Deze programmering verschuift met 1 jaar naar 2028.

48 | Oók sparen voor de Rijnenburglijn
Naast het sparen voor de Merwedelijn starten we direct met sparen voor de Rijnenburglijn. Voor de spaarbedragen Merwedelijn en Rijnenburglijn richten we een aparte reserve in. De reeds gespaarde (en nog niet bestede) middelen uit de Reserve Duurzame Bereikbaarheid worden hiernaartoe overgeheveld. Zo wordt het beter zichtbaar wat we nu daadwerkelijk gespaard en uitgegeven is.

49 | Bezuinigen binnen grondexploitaties
Binnen de grondexploitaties wordt naar 1000 aan bezuinigen gezocht. Grondexploitaties worden bovendien tijdig gesloten.

50 | Besparingen op al voorgenomen herinrichtingen openbare ruimte en wegen, zoals Weerdsingel, Maliebaan, Zuidpoort
Alle geplande investeringen in mobiliteit worden tegen het licht gehouden.

51 | Reservering effecten inkomsten bijvoorbeeld Gemeentefonds en SPUK's en kasschuif (incl. sociale basis)

Sommige maatregelen kunnen een effect hebben op de inkomsten uit het Gemeentefonds, het is niet mogelijk dit per maatregel uit te rekenen. Daarom houden we vanaf 2028 structureel rekening met een tegenvaller van 1,25 mln. In 2030 wordt daarnaast 4,1mln vrijgemaakt voor eenmalige tegenvallers. Indien deze budgetten niet noodzakelijk zijn worden ze ingezet om de OZB-verhoging verder terug te draaien.
We dekken een extra uitgave aan de sociale basis uit een korting op de extra middelen in latere jaren, deze worden middelen worden (voorzover nodig) via een kasschuif naar 2027 gehaald. Een resterend deel van 134K dient gedekt te worden in 2031 (en is daarom niet zichtbaar in de tabel). Het structurele resultaat biedt hiervoor ruimte.

51 | Saldo

Het saldo van de mutaties in deze tegenbegroting is nul.

Financieel overzicht

	Lagere lasten	**-19.362**	**-19.262**	**-24.162**	**-24.062**	**-23.962**
1	Terugdraaien 50% OZB verhoging in het coalitieakkoord en beperking tarieven vanaf 2029	-20.750	-20.750	-25.750	-25.750	-25.750
2	Wegvallen stijging in Ondernemersfonds	1.889	1.889	1.889	1.889	1.889
3	Terugdraaien deel verhoging toeristenbelasting	-500	-500	-500	-500	-500
4	Meer inkomsten toeristenbelasting door verruimen mogelijkheden hotels	-	100	200	300	400
5	Handhaven schrappen hondenbelasting	-	-	-	-	-
	Parkeren	**-4.836**	**-4.136**	**-5.081**	**-6.980**	**-6.980**
6	Op niveau houden inkomsten parkeergarages door nastreven betere bezetting	-	1.786	2.494	2.778	2.778
7	Geen extra betaald parkeren in weekend	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
8	Bevriezen opbrengsten straatparkeren op niveau 2027	-3.136	-4.022	-5.575	-7.758	-7.758
9	Verhogen opbrengsten fietsparkeren	-200	-400	-500	-500	-500
	Veilige, schone stad en gezonde stad	**-1.300**	**-3.356**	**-3.606**	**-3.856**	**-3.921**
10	Extra uitgave veiligheid, waaronder BOA's	-1.000	-1.500	-1.750	-2.000	-2.000
11	Utrecht verdiend geen C in de openbare ruimte	-	-2.793	-2.793	-2.793	-2.793
12	Meer geld naar BOA inzet verkeersveiligheid	-500	-500	-500	-500	-500
13	Terugdraaien bezuinigingen uittreden sekswerk	-350	-350	-350	-350	-350
14	Afbouwen LVV	1.500	2.800	2.800	2.800	2.800
15	Schrappen U-pas groei mensen zonder papieren	200	200	200	200	200
16	10% tariefsverhoging terugdraaien	-1.100	-1.078	-1.078	-1.078	-1.078
17	Pilot gratis kraamzorg	150	65	65	65	
18	Extra cameratoezicht	-200	-200	-200	-200	-200
	Minder overheid	**11.850**	**19.150**	**24.200**	**29.650**	**29.350**
19	Aanvullende bezuiniging organisatie	4.950	11.550	16.500	21.450	21.450
20	Minder subsidies, minder indexatie	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
21	Bezuiniging op Cultuur	1.500	2.000	2.000	2.000	2.000
22	Extra middelen sociale basis bij start en minder extra latere jaren	-1.000	250	750	750	250
23	Extra inzet diversiteit en inclusie	300	300	300	300	
24	Geen nieuw mensenrechtenkader	300				
25	Herstel budget rekenkamer	-150	-150	-150	-150	-150
26	Stoppen burgerberaden	400	400			
27	Geen uitbreiding buurtagenda's	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
28	Effectievere inzet in Overvecht	1.000	1.500	2.000	2.500	2.500

	Meer banen	**-400**	**500**	**1.400**	**2.300**	**2.100**
29	Extra inzet op re-integratie en werk	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
30	Inzet reserve "Werken naar werk" voor doel	200	200	200	200	-
31	Minder uitkeringen als gevolg van inzet op reintegratie en werk	900	1.800	2.700	3.600	3.600
	Minder regels, meer woningen, sneller op bestemming, echt groen	**14.166**	**8.286**	**8.397**	**8.262**	**5.211**
32	Terug naar BBL, geen gemeentelijke kop op ruimtelijk beleid (inclusief wonen en milieu).	-500	-1.000			
33	Terug naar BBL, geen gemeentelijke kop op ruimtelijk beleid (inclusief wonen en milieu)		1.000	2.500	2.500	2.500
34	Taakstelling Vastgoed	2.000	2.000	2.000	1.000	
35	Structureel verlagen lasten gemeentelijk vastgoed				1.000	2.000
36	Stoppen wooncooperaties	130				
37	Meer betaalbare koop in middensegement en 35% sociaal	1.000	2.000	2.500	3.000	4.000
38	Terugdraaien terugdraaien Hand in Eigen boezem			811	811	811
39	Opdracht AORTA			-50	-50	-25
40	Stoppen met natuurpark Zuilen	7.000				
41	Pleinenstrategie	111	111	111	111	
42	Geen impuls natuur en milieueducatie	250	250	250	250	
43	Geen investering stadsbos Rhijnauwen	50	50	50	165	
44	Schrappen ondersteuning sloop van vervuilende dieselpersonenauto's	1.000				
45	Schrappen maatregelen en lobby uit Beleidsnota Gezonde Lucht	825	825	925	925	925
46	Upcycle centra	300	300	300	300	
47	Investeringsaanpak voetganger jaar vertragen	-	750	-	-750	
48	Oók sparen voor de Rijnenburglijn	-2.000	-2.000	-5.000	-5.000	-5.000
49	Bezuinigen binnen grondexploitaties	2.000	2.000	2.000	2.000	
50	Besparingen al voorgenomen investeringen in mobiliteit, zoals Weerdsingel, Maliebaan, Zuidpoort	2.000	2.000	2.000	2.000	
51	*Reservering effecten inkomsten bijvoorbeeld Gemeentefonds en SPUK's*		*-1.250*	*-1.250*	*-5.400*	*-1.500*
	Kasschuif incl. oplossen problemen sociale basis	*881*	*67*	*-399*	*-419*	
	Saldo	*0*	*0*	*0*	*0*	*299*

Bedragen x 1.000 euro